

"לחיות ביחד בקבוצה"

כיצד ניתן להשפיע על איכות המגעים החברתיים בין ילדים?

כישורים חברתיים של ילדים עם בני גילם מהווים מרכיב משמעותי במערכת התפקוד הכללית והינם בעלי השפעה רבה הן על תפקודו המידי של הילד במסגרת החינוכית והן על הסתגלותו העתידית כאדם בוגר. בנוסף, קיימת הדדיות בין השגת מטרות התפתחותיות בתחומים הקוגניטיבי והרגשי לבין קיומם של קשרים חברתיים תקינים של הילד עם קבוצת השווים.

מחנכים ומטפלים נפגשים עם ילדים במסגרות קבוצתיות שונות – גן הילדים, הקבוצה הטיפולית וכד'. מסגרות אלו חושפות את הילד למגוון רחב של מגעים חברתיים עם ילדים אחרים בני גילו. תוך כדי התנסות יש לילד הזדמנות ללמוד להבין את האחרים בסביבתו, לפעול איתם ביחד בשיתוף פעולה ולהתמודד עם מצבים טעונים המעוררים עוצמות רגשיות.

הגישה הטיפולית המתייחסת לתפקודו של הילד בהקשר למסגרת בה הוא חי, מחייבת אותנו כאנשי מקצוע להכיר את החוויה של שהייה ממושכת במסגרת קבוצתית, את הדרישות שמסגרת זו מציבה בפני הילדים ואת דרכי ההתערבות לסוציאליזציה של ילדים אלו.

הקורס עוסק במגעים החברתיים המתרחשים בין ילדים ובדרכים השונות לקידום התפתחותם החברתית במסגרות קבוצתיות (גן הילדים והקבוצה הטיפולית).

מטרות

- רכישת ידע התפתחותי בתחום הכישורים החברתיים.
- זיהוי מצביים יומיומיים המהווים הזדמנויות לפיתוח היכולת החברתית של הילדים.
- פיתוח מיומנויות התערבות במצביים חברתיים – רגשיים שונים המתרחשים מידי יום ביום, ובחדר הטיפול.
- העמקת הידע בהעברת קבוצות תוך התייחסות לרציונל להעברת קבוצות טיפוליות ודיון בסוגיות הקשורות לתכנון הקבוצה וניתוח התהליכים המתרחשים בה.

תכנים

הקורס כולל ידע תיאורטי ומחקרי עדכני וכן מספקת כלים לתרגום ידע זה לדפוסי עבודה יעילים במצבים קבוצתיים:

- מבוא – החוויה הקבוצתית של ילדים במסגרות חינוכיות. כיצד מתפתחת יכולת חברתית? מיהו ילד חברתי? ומה משפיע על התנהגותם החברתית של ילדים?
- "ילדים לומדים אמפתיה" - תופעת "קהל הצופים", "קוגניציה חמה" ודרכי התערבות לקידום יכולתם של ילדים להבין ולעזור לאחר.
- "ילדים לומדים לשחק ביחד" - חשיבות משחקי חיקוי, כיצד ילדים מצטרפים למשחק? דרכי התערבות לקידום יכולתם של ילדים לשחק בהנאה והתאמה הדדית.
- "ילדים לומדים לפתור מריבות ועימותים" - על מה ילדים רבים? ואסטרטגיות לפתרון קונפליקטים בין ילדים.

הקורס מבוסס על התוכנית "ללמוד לחיות ביחד" שפותחה בתוכנית שורץ

ע"י חנה צור וליהי גת.

מבנה

הרצאות תיאורטיות בשילוב משחקי תפקידים, ניתוח תיאורי מקרה וצפייה בסרטים.

משך הקורס

מומלץ על העברת קורס של 46 שעות אך ניתן לשנות בהתאם לצרכים.

הקורס הועבר על ידי משנת 2005 במסגרות שונות:

- ✓ אוניברסיטת תל אביב, החוג לריפוי בעיסוק – תוכנית לימודי ההמשך
- ✓ מכבי שירותי בריאות, מרכז ההדרכה הארצי
- ✓ בית החולים תל השומר, המכון להתפתחות הילד
- ✓ משרד החינוך - מתיא"ות
- ✓ מכונים פרטיים שונים.